

**Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний університет
Кафедра політичних наук**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ

**МАТЕРІАЛИ
IV МІЖВУЗІВСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ПОЛІТОЛОГІВ**

15 березня 2013 р.

Рівне–2013

УДК 32
ББК 66
А 43

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ. Матеріали ІV міжвузівської науково-практичної конференції молодих політологів. 15 березня 2013 р. – Рівне: РДГУ, 2013. – 117 с.

Ухвалено до друку рішенням кафедри політичних наук РДГУ
Протокол № 4 від 25 квітня 2013 р.

ЗМІСТ

Секція 1. ПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Оверчук Ольга	Сучасні українські рухи протесту: вплив стереотипів	6
Герасимчук Таміла	Фінансування виборчої кампанії 2012 р. в Україні	8
Івчик Наталія	Соціал-національна риторика в електронних ресурсах України	11
Валюх Людмила	Аксіологічні аспекти аналізу політичної влади	12
Ануфрієнко Олександр	Вибори по-українськи: деструктивні виборчі технології	14
Венгринюк Лідія	Львів як простір існування політики пам'яті	17
Кремінська Олена	Правове рулювання міграційних процесів в Україні	21
Шкуро Антон	Системний та неінституціональний методи у дослідженні політичних рішень	23
Мельник Віра	Теорії та методи аналізу політичного процесу	26
Дикун Ганна	Роль дискурсу в сучасній політичній діяльності	29
Мельник Ірина	Проблеми становлення демократії в Україні	31
Панченко Оксана	Міжмуніципальне співробітництво як ефективний інструмент покращення муніципальних послуг в Україні	33
Федушка Алла	Етнополітична проблема та мультикультуралізм в Україні	35
Федорів Христина	Вплив Українського інституту національної пам'яті на формування історичної пам'яті	37
Мельничук Ольга	Проблеми реалізації екологічної політики України	39
Поліщук Олександр	Особливості виборчої системи в сучасній Україні	41
Ошурко Юлія	Особливості української електоральної культури	43
Примак Станіслав	Участь протестантських конфесій у суспільно-політичному житті сучасної України	44
Ралець Андрій	Інституалізація політичної опозиції в Україні	47

Ричко Вікторія	Друковані ЗМІ у виборчих кампаніях в Україні 2010-2012 рр.: політико-технологічний аспект (на прикладі Рівненської області)	49
СЕКЦІЯ 2. СВІТОВА ПОЛІТИКА ТА МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ		
Невинна Галина	Теорія пасіонарності Л.М. Гумільова в контексті історії України	51
Горюнова Євгенія	Нова концепція російської зовнішньої політики: виклики для України	52
Збрицька Лариса	Інтернет як основний канал комунікації сучасної світової спільноти	55
Юрчак Віталія	Динаміка франко-американських двосторонніх відносин (2003-2011 рр.)	56
Малиновська Наталія	Роль комунікаційного менеджменту у зовнішній політиці Франції (арабський вектор)	59
Петрович Інна	Польща в загальноєвропейських інституціях Європейського Союзу	62
Габрилевич Альона	Процеси євроінтеграції в умовах глобальної політичної кризи в Європейському союзі	64
Безнос Микола	Концептуальні засади чорноморської стратегії НАТО у постбіполярний період	67
Генегі Ірина	Росія – США: проблеми та перспективи двосторонніх відносин (1990-і роки)	70
Трутенко Андрій	Моделі зовнішньополітичного розвитку України	73
Бараболя Тарас	Особливості функціонування політичного режиму Ісламської республіки Іран	75
Ліннік Юрій	Проблеми профілактики ісламського екстремізму	78
Самостьян Юлія	До питання про сутність міжнародної інформаційної безпеки	80
Цицик Наталія	70-річчя Волинської трагедії та площини феномену пам'яті українців та поляків на сучасному етапі	83
СЕКЦІЯ 3. Проблеми і перспективи політичної модернізації в Україні		
Лесняк Віталій	Особливості становлення та функціонування сучасного іспанського парламентаризму	86
Десятничук Ігор	Чехословацька еміграція і шляхи розв'язання «німецького питання» в 1939-1941 рр.	88

Шевчук Наталія	Контент-аналіз як методологічна основа для політологічних досліджень	90
Наумов Андрій	Рівень довіри до армії та церкви в сучасному російському соціумі	93
Синяк Степан	Взаємовідносини польських парамілітарних організацій з місцевим населенням Волині у 1921-1939 рр.	96
Мельник Роман	Особливості процесу суверенізації в системі російського федералізму	97
Заболотовська Оксана	„Старі”/„нові” етнічні спільноти Чеської республіки	100
Колесницька Наталія	Бренд територій як політична технологія	102
Гудіна Вікторія	Державна програма переселення співвітчизників у Російську Федерацію	105
Байрак Сергій	Особливості здійснення адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування Республіки Польща	107
Рудомьоткін Артем	Трансляція насилля у телевізійних програмах і кіноіндустрії, як спосіб маніпулятивного впливу на свідомість суспільства	109
Жуковська Аліса	Правовий захист ЗМІ як інститут громадянського суспільства Болгарії	111
Фортельний Ігор	Специфіка процесу переходу до демократії на пострадянському просторі	113
Легновська Лілія	Сучасні тенденції взаємодії армії та суспільства	116

СЕКЦІЯ 3 ПОЛІТИЧНІ ІНСТИТУТИ І ПРОЦЕСИ В ОКРЕМИХ КРАЇНАХ СВІТУ

Лесняк Віталій Юрійович (к.політ.н., доцент кафедри політології та соціології Рівненського державного гуманітарного університету)

ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ СУЧАСНОГО ІСПАНСЬКОГО ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ

Становлення владних інститутів у сучасній Україні зумовлює підвищений інтерес до вивчення і осмислення подібних процесів у зарубіжній практиці. Вивчення становлення демократичних інститутів у перехідних політичних системах є цінним насамперед тому, що у пострадянській Україні, котра здійснює нелегкий транзит до демократії та зтяжну структурну трансформацію владних структур, іноземний досвід проведення ефективних інституційних перетворень може бути використаний для підвищення ефективності практики владного реформування.

Іспанський парламентаризм як об'єкт наукового вивчення є перспективною ділянкою дослідження у зв'язку з тим, що іспанські кортеси вважаються першою європейською станovo-представницькою установою, що виникла ще у XII ст. та стала передвісником формування європейського парламентаризму як системного поняття у подальшому.

Поняття „парламентаризм” та „парламент” не є тотожними. Парламент є найвищим загальнонаціональним представницьким органом влади країни, який обирається населенням (корпусом виборців), а інколи частково призначається з метою створення саме законодавчої бази. Під парламентаризмом „слід розуміти таку систему взаємодії держави і суспільства, для якої історично характерними є визнання провідної, а в наш час – особливої і суттєвої ролі вищого і постійно діючого представницького органу в здійсненні державно-владних функцій” – зазначає український дослідник В. Шаповал. Тобто мова йде про розуміння парламентаризму як явища, котре не обмежується парламентом, а поширюється на значно більший простір та має ознаки системи (системності), у основі яких – сильний парламент, що має виключні сфери компетенції, насамперед: прийняття законів, бюджету та проведення парламентського контролю.

Іспанський парламент має історичну назву Генеральних кортесів та складається з двох палат – Конгресу депутатів та Сенату (ст.66, п.1 Конституції). Генеральні кортеси здійснюють законодавчу функцію у державі, приймають державний бюджет, контролюють діяльність держави та володіють повноваженнями, наданими Конституцією (ст.66, п.2). Але слід додати, що хоча й Іспанія є унітарною державою, її територія поділена на 17 автономних співтовариств, у рамках яких функціонують зібрання (парламенти) автономних об'єднань, які доповнюють загальноіспанське законодавство у межах наданої їм компетенції та формують регіональні уряди. Тому в іспанському випадку можна вести мову про часткове функціонування принципів парламентаризму й на рівні регіонів.

До Конгресу депутатів (нижньої палати), згідно зі ст.69 Конституції, входить від 300 до 400 депутатів, обраних загальним, вільним, рівним, прямим,

таємним голосуванням (у період, скажімо, з 1977 по 2011 рр. до складу Конгресу обиралося по 350 депутатів [16]. Виборчими округами Іспанії є провінції, яких нараховується всього 50. Закон передбачає загальну кількість депутатів, встановлюючи попередній мінімум представництва від кожного виборчого округу та розподіляючи залишкове число місць пропорційно кількості населення. Вибори до Конгресу проводяться в кожному виборчому окрузі на основі пропорційного представництва. Строк повноважень Конгресу – 4 роки, а віковий ценз для активного і пасивного виборчого права є однаковим – 18 років.

Сенат, згідно зі ст.69 Конституції, є палатою територіального представництва. Від кожної провінції обирається по чотири сенатори вільним, рівним, прямим і таємним голосуванням. Від острівних провінцій обирається по одному та по три сенатори в залежності від величини островів. Від двох анклавів на Африканському березі Середземного моря – Сеути і Мелільї – обирається по два сенатори. Крім того, автономні регіональні співтовариства призначають по одному сенатору та ще по одному від кожного мільйона населення, що проживає на їхній території. Сенат також, як і Конгрес, обирається на 4 роки.

Генеральні кортеси збираються на чергові сесії двічі на рік: з вересня по грудень та з лютого по липень. Вони здійснюють свою діяльність на пленарних засіданнях та в комісіях. Кожна із палат обирає зі свого складу голову палати та інших членів президії. У кожній палаті працює постійна депутатська комісія, яка складається не менше як з 21 члена, які представляють парламентські фракції пропорційно до їх чисельності. У постійних депутатських комісіях керують голови відповідних палат. Ці комісії здійснюють деякі повноваження самих палат у разі, коли останні розпущені, або коли закінчився строк дії їхніх повноважень.

Згідно зі ст.79 Конституції, для прийняття рішень палати повинні збиратись за регламентом, причому необхідною умовою є присутність більшості їх членів. Прикметно, що у Конституції зазначена обов'язкова умова - "голосування здійснюється сенаторами і депутатами персонально і не може бути доручене іншим особам" (ст.79, п.3).

Таким чином, сучасний іспанський парламентаризм формується за рахунок функціонування достатньо сильного бікамерального парламенту – Генеральних кортесів, які уповноважені приймати закони, формувати та змінювати уряд, впливати на формування органів судової гілки влади, контролювати діяльність держави загалом. Особливості ж статусу Генеральних кортесів в політичній системі Іспанії полягають, на нашу думку, у: нерівноправності палат в процесі прийняття законів та під час формування уряду (Конгресу депутатів у цих питаннях надається пріоритетне значення); існуванні в Іспанії, по суті, двопартійної системи, коли одна з двох найбільш конкуруючих партій (Іспанська соціалістична робітничка партія чи Народна партія) має першочергове право формувати уряд, здобувши найбільшу кількість голосів на виборах до Конгресу.

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ

**Матеріали IV міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів**

15 березня 2013 р.

А 43

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ
ПОЛІТИКИ.** Матеріали IV міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів. 15 березня 2013 р. – Рівне:
РДГУ, 2013. – 117 с.

УДК 32

ББК 66

© Рівненський державний
гуманітарний університет, 2013

Підписано до друку 22.04.2013 р. Формат 60x84.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 8,55. Замовлення № 137/1. Наклад 300.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
ПП Самборський І.О.
33028, м. Рівне, вул. Толстого, 3, тел. (0362) 22-41-20